ՅԵՆԱՐ ՕԹԵԼ Ն. 4725 1909 ԴԵԿՏԵՄԲԵՐ 2/15 ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ 2 ՔԵՍԱՆՈՒՆԸ ԷՎՎԷԼ 1325)(2 ՉԻԼՀԻՃԱՃԷ 1327

ՄԷՋՄՈՒԱԻ ԱԽՊԱՐ

30 ԲԱՐԻ

DIRECTION DU JOURNAL
MEDJMOUA-I-AHBAR
65, Grand'rue de Péra, Taxim, 65

ԱՊՈՒՆԷ ԳԻՐՔԱՏՈՒԹԻՒՆ Սովորական 6 այլոյր
Իսթանպոլ իլլի Վ.տուս 60 35
Թուրքիոյ իլլի » 85 45
Մէմալիի էճենէպիկ իլլի Ֆրանկ 20 10

ՉԱՐՇԷՆՊԻՇ ՎԷ ԱՌԱՔԱՍ ԴՐՊԱՏՈՒՆ
ԿԻՒՆԼԷՐԻ ՆԷԳԸՐ ՕԼՈՒՆՈՒՐ
Իսթանպուլ իլլի այրընա յազարլըգ :

مجموعهٔ اخبار
بك اوغلی تقسیم جاده‌سی نومرو ٦٥

ՕՐՈՒԱՆ ՄԵԾ ԽՆԴԻՐԸ

Դ.

ԹԷ ԻՆՉ ՊԷՏՔ Է ՍՊԱՍԵՆՔ ԱՊԱԳԱՅ ՀԱՅՐԱՊԵՏԷՆ

Որչափ անտեղի է պահանջել պիտէ մը անելկարելին, նոյնչափ օրինաւոր է ապասել իրմէ ինչ որ բանաւոր և կարելի է։ Արդ Կրօնի փառաց և ազգային արժանապատուութեան կրկին տեսակէտներով՝ ցանկալի է որ մեր ապագայ Հայրապետն այնչափ ճոխ և վսեմ ձիրքերով օժտուած լինի որչափ որ հնար է։

Նախ իւր անձը պէտք է լինի կենդանի և մշտախօս ապացոյց մը այն աստուածային Կրօնին, որոյ բարձրագոյն ներկայացուցիչն է մեր մէջ։ Եւ որովհետեւ ուրիշներէն պիտի պահանջէ բնական և գերբնական առաքինութիւններ, պէտք է որ ինքն իւր նուիրական անձին վրայ փայլեցնէ առաքինութիւնները։ Պէտք է որ իւր կեանքը բաց գիրք մը լինի՝ գրուած մեր առջեւ, ուր ամեն ոք կարդայ դիւցազնական առաքինութեամբ չողչողուն էջեր։ Եւ որովհետեւ «Աստուած չսիրեր միշակութիւնը(*) մանաւանդ մեծաւորներու վրայ, հարկ է որ ոչ ոք կարենայ մերձենալ նմա առանց ինքզինք լաւագոյն զգալու և առանց ազդուելու չգիտեմ ինչպիսի խորհրդաւոր հրապոյրէ մը որ գերազանց բարոյականի մը յատկանիշն է յաւէտ։ Պէտք է ունեցած լինի շքեղ անցեալ մը և այնպիսի անժխտելիօրէն անսպրդիւտ վարք, որ իւր տեսքն իսկ բուռն յանդիմանութիւն լինի ամեն պարտաւորներու, և զզջում ու ապաշաւ զարթուցանէ ամեն յանցաւոր սրտերու մէջ։

Յետոյ պէտք է արդարութեան բոցն ունենայ իւր հոգւոյն մէջ, չհանդուրժէ երբեք տկարներու և անմեղներու կեղեքումն, և յիշէ հանապազ թէ ամեն իշխանութիւն եղած է չարերը զսպելու և բարիները քաջալերելու համար, և ոչ թէ — ինչպէս կը տեսնուի սակայն — և ոչ թէ չարերը շնթելու և բարիները ջախջախելու համար, (և ըսե՛լ թէ այսպիսի գոչող անիրաւութիւններ կը գործուին քրիստոնէութեան մէջ, սրբավայրին մէջ ափսո՛ս, ... և ապա կը զարմանա՛նք միամտօրէն թէ Աստուած կը պատժէ զմեզ ...)։

Այո՛, պէտք է գերազանցօրէն նախանձախնդիր լինի եկեղեցական ընդհանուր բարեկարգութեան, քաջ համոզուած թէ քահանայի մը ամենէն ազդու և փրկաւէտ քարոզն իւր փայլուն խօսքերը չեն, այլ իւր մաքուր և առաքինի վարքը։ «Քանզի վարդապետին նախ անձին պարտ է լինել վարդապետ(**)»։

Պէտք է լինի ջերմեռանդ կաթուղիկէ, հաւատարիմ, անձնուէր Ս. Քահանայապետին, ինչպէս եղած են և է՛ն ամեն բարի եպիսկոպոսներ։ Բայց ինչ կը նշանակէ՝ անձնուէր լինել Հռովմայ. չնշանակեր բնաւ, —ինչպէս ապէտք ու սխմարներ կը գրեն անամօթաբար—, չնշանակեր առնմային ծէսն ու արարողութիւնը ջնջել, աղգին բաղձանքներն ու իրաւունքներ ոտնակոխ ընել, այլ ընդհակառակն կը նշանակէ ճանչնալ իւր պարտքերը, չդրժել իւր ուխտերուն, երախտագէտ լինել առ բարերարն, կատարել գործքով ինչ որ խոստացած ենք բանիւ, պարկեշտ և ուղիղ լինել, օրինաւոր և աստուածահաճոյ իշխանութեան պատկառ կալ, և անխարդախ հնազանդութեան օրինակ տալ ամենուն։ Հռովմայ անձնուէր լինել՝ չնչանակեր ստել, նենգել, ամեն խօսքի ու գործքի մէջ հերձուած և հերետիկոսութիւն գտնել։ Հռովմէն զրկուած կարեւոր վաւերաթուղթերը ծածկել Սիւնոդոսէն, Ս. Պապին և Բրոբականտայի հրամանաւ և սիրալիր հաճութեամբ հրատարակուած Ազգ. Ժամակարգութեան մէջ վոտիականութիւն՝ կամ եւտիքականութիւն նշմարող մը՝ հակառակ Հռովմայ և Ազգին բաղձանաց՝ Կաթողիկոսական Աթոռին վրայ նետելու համար տիւ և գիշեր ճգնիլ, և բարեխիղճ եպիսկոպոսներն որոգայթի մը մէջ ձգելու համար ամեն միջոց գործածել։ Գերագոյն Քահանայապետին անձնուէր լինել՝ չնչանակեր յօգուտ Աւետարանի յոգնող և տաջնուող՝ գերազանցօրէն ուղղափառ և ուղղամիտ կրօնաւորներու ի նպաստ տրուած քուէներն իբրեւ յոյժ մը հակահռովմէականութեան նկատել, և շատերու առջեւ անկեղծ Ընտրողներու դիտաւորութիւնը վարկաբեկ ընել ... այլ կը նշանակէ հեռի լինել ամեն նուաստացուցիչ կիրքերէ, մերժել ընդ փոյթ ամեն փառասիրութեան և իշխանասիրութեան փորձութիւններ, և ամենէն դառն զրկումներու, սաստիկ տառապանքներու մէջ իսկ ըսել վեհանձնօրէն երկնաշունչ Առաքելոյն հետ. «Որ ինչ ինձ շահն էր, զայն վնաս համարիմ վասն Քրիստոսի։» (Փիլ. Գ. 7)։ Անձնուէր լինել Ս. Գահուն, չնչանակեր առել իւր ցեղը, անգոսնել իւր լեզուն, արհամարհել Ազգին ներկայացուցիչներն, ամբաստանել ու զրպարտել իւր եղբայրներն, ուրանալ սոյա արժանիքն ու ծառայութիւններ և բիծ ու մուր քսել անմեղ ճակատներու. այլ ընդհակառակն կը նշանակէ՝ յարգել մեծագոյն ամեն ինչ որ ազգային է,— ըստ յարատեւ յորդորանաց Գերագոյն Քահանայապետից—, անձնուիրել իւր ցեղին, զոհուիլ հասարակաց բարւոյն, պահել ու ծաղկեցնել ամեն ինչ որ արդար ու օրինաւոր է, տալ «զկայսերն կայսեր, և զԱստուծոյն Աստուծոյ», վերջապէս յամենայնի անվրէպ ընթանալ և արդեամբք ապացուցանել մեր թշնամեաց իսկ թէ՝ առ Աստուած հաւատարմութիւնն մեծագոյն և ապահովագոյն երաշխիքն է հաւատարմութեան առ մարդիկ։

Պէտք է լինի լուսամիտ կաթուղիկէ ... երբեք իւր անձնական կարծիքներն չփոթէ Եկեղեցւոյ վարդապետութեանց հետ, գիտնայ մանաւանդ զոհել իւր անհատական նախասիրութիւններն Եկեղեցւոյ բարձրագոյն շահերուն, գիտնայ զոհել ի հարկին ինքզինքն իսկ՝ կրօնքն առելի չընելու և առաւելագոյն բարիքներ չխափանելու համար։ Ահ, որչափ նուազ չարիք պիտի տեղային յերկրի եթէ չմուռնային գէթ քրիստոնեայք Մեծին Ոսկեբերանի սոյն կարեւոր դիտաւորութիւնը. «Բազումք ի մարդկանէ վասն հակառակութեան ինչ որ ընդ միմեանս ունիցին՝ նեռանան Աստուծոյ (*)» ... Ուստի և կաթողիկէութիւնն այնչափ վեհ ու բարձր ըմբռնած պէտք է լինի որ երբեք չզիջանի կրօնաւորի և ոչ-կրօնաւորի դէմ ելեալ վէճերը նորոգել, այլ զեր ի վերոյ ամեն կուսակցութիւնէ՝ ո՛չէ պաշտօնի համար առաքինութիւն, արդութիւն, տաղանդ և գիտութիւն մնատէ միայն, և ո՛չ թէ անուն կամ կղերանոց ... Պէտք է քաջութիւնն ունենայ հաչակելու ի լուր ամենեցուն թէ նողկալի անհեղգութիւն մ՚է և հակակաթողիկէ եսամոլութիւն՝ աստուածային պաշտօնները կարգ մը անձերու մենաշնորհ ընել ի վնաս հոգիներու, ի վիշտ առաքելիներու. և ի դայթակղութիւն հաւատացեալոց և ոչ-հաւատացեալոց։

Պէտք է ի մի բան լինի կաթուղիկէ բառին ամենէն կատարեալ նշանակութեամբ, զիտնայ թէ Եկեղեցին — լինելով հանդերձ մի եւ անփոփոխ — աստուածային ճկունութիւն (souplesse) մ՚ունի յարմարելու ազգաց և դարերու սովորութեանց, ճաշակներուն, նկարագրին և պահանջումներուն, և յարգելով տոհմային դիւրազգածութիւններ օգտակար լինելու ամենէն նրբամիտ քաղաքակիրթ սերունդներու, ինչպէս և ամենէն նախնական ու յետադէմ ժողովրդոց։ Հետեւաբար հարկ է նմա ուշադիր լինել մի կողմանէ չզոհելու էական և անյեղլի մասեր և միւս կողմանէ չյամարելու երկրորդական կէտերու պահպանութեան։ Պէտք է կրկնէ երկնադեցիկ հայրապետներու հետ թէ եկեղեցականութիւն եղած է ժողովրդոց համար, և ո՛չ թէ ժողովուրդք եկեղեցականութեան համար, և թէ եթէ ամենուրեք պժգալի է իշխանութեան զեղծումն (abus de pouvoir), որչա՛փ եւս աւելի դժնեայ ու դժնդակ է այն՝ կղերականի մը վրայ։ Պէտք է վերջապէս իւր քաջութեան, կորովին և հաստատամտութեան միացնէ այնպիսի հայրական գորով, գերբնական խոհեմութիւն և դիջողութեան ոգի, որ ինքն ալ կարենայ գոչել անոման Առաքելոյն հետ. «ընդ ամենայնի ամենայն եղէ, զի թերեւս ապրեցուցից զոմանս։» (Ա. Կորն. Թ. 22)։

Կ՚ապասենք նաեւ մեր ապագայ Հայրապետէն որ լինի ճշմարտապէս Հայ, տոհմասէր, հայրենասէր, Հայ մտո՛ք և սրտի։ Ազգին ցաւերը պէտք է լինին իւր ցաւերը, ո՛չ մի վէրք, ո՛չ մի տառապանք չգտնեն զինքն անտարբեր, նիւթական տաղնապ, բարոյական անկում, ամեն ինչ արձագանգ գտնէ իսկոյն իւր փափուկ և գորովալիր հոգւոյն մէջ, այնպէս որ կարենայ առանց կեղծիքի, առանց անիրաւութեան ինքն իրեն մերձեցնել Մեծին Պօղոսի այս վսեմ հառաչանքին. «Ո՞ հիւանդանայ, եւ ոչ ես հիւանդանամ. ո՞ գայթակղի, եւ ոչ ես տապանամ։» (Բ. Կորն. ԺԱ. 29)։

Պէտք է լինի քաջամտաւ ազգային պատմութեան, լեզուին, հին և նոր գրականութեան, անձկատենչ իւր որդւոց ներկայ ու ապագայ բարօրութեան, կրթութեան, ազնուացման, կարող միշտ բարձրագոյն խուէպի մը խանգավառութեամբ քարոզելու հոգիներն, այնպէս բարձր բռնէ ազգային արժանապատուութեան դրօշն, որ այլակրօնք իսկ չնուաստանին և զմայլին։ Անկ է նմա չհանդուրժել այլեւս որ ո՛եէ քաղաք, ո՛եէ գիւղ զրկուի մեր «մեծագանչ» և նուիրական լեզուի դիտութենէն. թող իւր օրինակաւ և ազդեցութեամբ բոզոքէ օտար լեզուաւ խօսելու զէշ սովորութեան դէմ, որ մինչեւ ցայսօր այնքան ճարակ գտած է դեռ մեր մէջ. թող չներէ մանաւանդ որ մեր պատկառելի Ժողովոյն մէջ, — Երեսփոխանական Ժողովոյ մէջ, չհաւատալի՛ բան—, համարձակին ոմանք օտար լեզուաւ ճառախօսել(*)։ Ո՞ր ազգի մէջ ներելի է այսպիսի անկարգութիւն մը։ Դեռ ժամանակը չէ՞ տեսնելու և համոզուելու թէ հայ լեզուի ազիտութիւնն ո՛ր աստիճան վնասակար եղած է կրօնի բարգաւաճման մեր մէջ. ո՛րչափ էջմիածնականք զզուած ու դայթակղած են մինչ սոյն ազեղ ու ամօթալի պատասխանութեան համար։ Ո՛րչափ անդամներ անդիմօրէն ծաղրուած ու յանդիմանութիւններ լսած ենք ամեն տեսակ բերաններէ։ Ո՛րչափ ուրախացուցած ենք ուղղափառութեան թշնամիները, և տրտմեցուցած ընդհակառակն Եկեղեցւոյ ամենէն անձնուէր, լուսամիտ և եռանդուն բարեկամները։

Ահա իրողութիւններ, որոց առջեւ կ՚արժէ մտնել մեր ընտրող անձերը, և խորհիլ միայն ու միայն Աստուծոյ փառաց, Կաթողիկէութեան յաղթանակին, հոգիներու բարձրացման ու Ազգին յառաջդիմութեան և լուսաւորութեան։

21 Նոյ. 1909 Ո. Կ. Մ.

ՔԻԹԱՊԸՆ ՏԻԿԷՐ ԵՒԻԶԻԻ

ՊԱՏԶԸ ԻՑՅԱՀԱԹ ՎԷ ՄԱԼԻՒՄԱԹ

Զրգան սոն չարչէնպիշ կիւնքի նիւսխէմիզտէ, Դահիրէտէն, մահէլլի Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթըմըզ Վարչական ժողովը թարաֆընտան, վէ Իսկէնտէրէտէ հէնուզ Վարչական ժողովլարը օլմատըղը ճինէթլէ, մահէլլի Երմէնի-գաթօլիք միլլէթպէրանըմըզ իմզալարըյա ալըպ նէյբ իթթիֆիգիմիզ մուհիմմ պիր թահրիրաթ, ումումէ Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթըմըզճա էհէմմիյէթլի օղունմըշ օլաճագ սըր։ Մէզքիւր թահրիրաթտան, Մըսըր Մէրիասասը Արհ. Պետրոս Եպիսկ. Դիւյունեանընն, կէրէք Դահիրէ վէ կէրէք Իսկէնտէրիէ Երմէնի-գաթօլիքլէրինի իսչնուտ իտէմէտիկի, վէ պու խօչնուտսըզլըգ՝ միչարիլէյն Եպիսկոպոսընն՝ Մըսըր Նիզամնամէյի էսասխանէ գարշը պազը միչքիլաթ վէ մէվանի իյգա իթմէսինտէն իլէրի կէլտիկի անլաշըլմագտա սրը, վէ պու նօգթատան թուրթուլարագ, միչարիլէյհին, Կ-Բաթրիգլիկ նամզէտ օլմասընընն պիր թագրմ մանզուրլարը օլապիլէճէկինտէն պահպա, Երմէնի-գաթօլիք ճէմաաթը էֆքեարը ումումիյէսինի, պու իհթիմալէ գարշը պուլունմագ իչին, չիմտիաէն հաղըրլամագ իս-

(*) Ս. Հերոնիմոս, Թուղթ 19, առ Եւստոքիոն։

(**) Ս. Յովհան Ոսկեբերան, Մեկն. Թուղթ Պօղոսի, էջ 43։

(*) Մեկն. Թղթոց Պօղոսի, էջ 38։

(*) Եթէ այդ Պարոններն հայերէն չեն գիտեր, ի՞նչ գործ ունին Հայ Երեսփոխանութեան մէջ։

ԿՈՎԿԱՍԵՎՈՒ ՎՈՎՆՈՒՄԸ

Ք՝ մեր ազգային գրականության մեջ ինչպես գրական ասպարեզի վրայ, ինչպես գրական ասպարեզի վրայ, ինչպես գրական ասպարեզի վրայ,

ԱՐԱՐԱՏ
ՀԱՅԱՍԵՐ-ԱՏՐԵԳ

ԴԱՐՁՈՒԹՅՈՒՆ

Ամենօգնյալի ոտան մի ձեռ դատարան-գոտեղը Ֆի Լաիտ դիպեմի, նով տոսեռ Ամոլ Ամոլրենեն նչվերան եռջը։ Ամ վիսաթ ենոցանեն ուղուտեր նով նղոնվա-ա վերնանցեր ֆ։ Լաիտ ամենեռ ինչ։ Ամ Հերլ ամենեռ ինչ։ Ամ Հերլ ամենեռ ինչ։ Ամ Հերլ

*** Բազար իրթէսի կիւնիւ Վարչական ժողովները, Կ-Բաթրիզ Գայմագամը Արհ. Պետրոս Եպիսկ. Գէորգեանը թաղթը բիւրատէթինաէ իմթիհան իմմիշ, վէ կէչէն լիմթիմարարն զապթնամէլէրինի գրուաթ վէ թատիգալ իչթիղալ իլէմիշ տիր։ Պու իմթիհանատա, Լոնտոնի միզուտէքի քազար իրթէսի կիւնիւ երևափանական ժողովն ինդիգատրնա գարար վէրիլմիշ տիր։

*** Պու կիւն Արհ. Աւետիս Արք. Արփիարեանը՝ Մարաշատա, վէ Եարբն Արհ. Յարութիւն Եպիսկ. Ճամճեանը՝ Պրուսատան չէհրիմիզէ մուվասալէթլէրինէ պէգլէնիւոր։— Արհ. Թէրզեան Եպիսկ., չու էնատէ Ատանատան քէնտիսինին մուֆարազաթ իսէմնէկէնինի պէեան իլէ, զայ պուպէթինին մատատուր կէօրիւլմէսինի՝ Կ-Բաթրիզխանէմիզ հազարը մէքթուպլարատա իչար իմմիշ տիր։— Հալէպ Մէրխատատր Արհ. Օգոստինոս Արք. Սայեղեանը կէլիպ կէլէմէնէկինին՝ Արփիարեան Արքեպատան խոպէր ալընատաղը մէմուլ օլունուեօր։

*** Էրմէնի բաթրիզխանէսի Խառն ժողովը քազար իրթէսի կիւնիւ իմմիմա իմմիշ տիր։ Պու իմթիհանատ, Մէհլիսի մէպուսան ազատանան Էրմէնի մէպուսլար՝ բաթրիկին իսթիֆատր վէ Ասաֆ պէյին թէքրար ժուհարէմէսի մէսէլէսի հազրնատաքի միզազքէրէնին նէթիճէլէրինի մնճիսէ թէպլիղի, վէ չարչ. ագչամը (պուկիւն) պու մէսէլէլէր իլէ ուզունուզատի իչթիդալ իմմէք իւզրէ թէքրար թօրանըլմասընը արզու իմմիշլէր տիր։ Խառն ժողով մուվաֆագաթ իմմիշ տիր։

*** «Հայրենիք»ակ օգունարզընա կէօրէ, վէրկի մէմուրլարը, նոյ.ին 29նճը կէճէսի Թօր-գարու Էրմէնի քիլիսէսի Խորհուրդարանընա կիտէրէք, մահէլլի Էրմէնիլէրինէն էմլաք վէրկիլէրի իլէ Էրմէնի քիլիսէսի էմլաք վէրկիլէրինէն լիսթասընը թէպլիմ իմմիշ, վէ 48 սաաթ զարֆընատա պու վէրկիլէր վէրիլմէզսէ, էշնա վէ սարէյի սաթզ, վէրկիլէրի թանսիլ իտէճէքլէրինի պիլտիրմիշլէր տիր։ Բիլիսէ սանտըղը, պու պօրճը վէրէպիլէճէք հալտէ տէյիլ տիր։ Յինքի իքի սէնէտէն պէրի քիլիսէ էմլաքը վազֆա կէչմիշ օլտըղընատան, քիրալար՝ հիւքիւմէթ թարաֆընատան թանսիլ օլընմագատա տըր։

*** Ատանա տիվանը հարգը էօրֆիսի թարաֆընատան ղըեապէն քիւրէք վէ նէֆիլէ մահքիւմ օլան Դրիզոր, Նազարէթ, Պետրոս, Միհրան նամ քիսէլէր իլէ Սահակ Եպիսկոպոս, պա իրատէի սէնիէ մազհարը աֆվ օլմըշլար տըր։

*** Իզմիրատէ Վիէննա Մխիթարեան թարիգաթը հէյէթինէ, թարիգաթըն միութեարրըք օլտըղը արուա իւզէրինատէ միճէատէն քեարկիր պիր քիլիսէ վէ մէքթէպ ինչասը խուսուսընա միւսաատէի սէնիէ իթա պույրուլմըշ տըր։

*** Հալէպատէն պա թէլէկրաֆ պիլտիրիլտիկինէ կէօրէ, «Զէյթուն ֆիրարիլէրի պիր գաչ կիւնատէն պէրու էվվէլինէ ավտէթլէ, չունա պունա թէհատ վէ թէճավուզաթտա պուլընմըշլար վէ իչչէրինատէն Տէլօնըն էվինատէ թօրանարագ, զէֆքէ տալմըշլար տըր։ Հիւքիւմէթ, վուգուաթատան իսապէր ալարագ, ժանտարմա վէ նիզամիէ ասքէրի կէօնտէրմիշ, լաքին անչէր սիլահլա մուգավէմէթ իսթէրէք, Ծերոն վէ Սարգիս նամ ժանտարմալար վէ էշգըեատան տախի Տէլօն թէլէֆ օլմըշ, վէ օրթա վէ եօգարը սէմթլէր էհալիսի սիլահլանարագ, էշգըայը թաագիպ իթթիքլէրինատէն, Սարգիսին գաթիլ օլան Միքէլին օղլը Ակոնը թութուպ հիւքիւմէթէ թէսլիմ իլէմիշլէր տիր։ Տիկէր էշգըյանըն թէագիպինէ տէվամ օլունուեօր։ Մահէլլի Խրիսթիան էհալիսինին հիւքիւմէթէ մուավէնէթի՝ Մէէրութիւնէթին վէ իթթիհատը Օսմանինին պիր սէմէրէսի տիր։»

*** Մուշտա նոյ.ին 6նճը կէճէսի վուգու պուլան զէյզէյէտ պազը պինալարըն քիրէմիալէրի վէ էշեասը գըրըրմըշ, վէ էհալի՝ գօրգուսընատան սօգագլարա չըգմըշ տըր։ Ճիվար քէօյլերատէ տախի զէյզէյէ հիսս օլունուլ։ Մուշտան 4 սաաթ ուզաղտա, 89 Էրմէնի, 3 Բիւրտ վէ 2 Զէրքէս իսանէլէրինատէն միւրէքքէպ Յարերի դարիէնինատէ պիր չօղ էվլէր։ քիլիսէ վէ մէքթէպ եըզրըմըշ վէ պիր չօղ էվլէր սապգալանմըշ տըր։ Էնգաղ տիթընատան 60 եաշընատա պիր իհթիեարըն նաշը չըգմըշ։ 3 քիշի եարալանմըշ վէ խոյլի հայվանատի թէլէֆ օլմըշ տըր։ Իրթէսի կիւնիւ հիւքիւմէթէն մէմուր կէլէրէք, զարարլարըն միգտարը եապըլմըշ տըր։

*** Ս. Յակոբ Հոգաբարձութիւնը թարաֆընատան կէօնտէրիլմիշ տիր։

Տէր, կը խնդրուի հրատարակել Անկեանոցիս եղած հետեւեալ նուիրատուութիւնքն յերախտագիտութիւն բարեսէր նուիրատուաց։

Քըրթեան Պետրոս էֆ. արծաթ մարդադէմք մը, մատրանս Ս. Աստուածածնայ պատկերին։ Բարեսէր ոմն, (սիկլին) 34 ծրար ծխախոտ, 34 պրակ սիկարի թուղթ և 2 տուփ չաքարեղէն։ Գապրաճեան Աւիկ էֆ. զոյգ մը կնդ ծաղկափունջ, մատրանս խորանին համար։ Հարունեան Պօղոս էֆ. 12 ֆես և բիւսկիւլ։

(ԿՆԻՐ)

Բանկալթի 29 Նոյ. 1909։

Տ....

Այրի Տիկին Յակոբ Թընկըրեան և զաւակունք պատիւ ունին ծանուցանել Զեզ որ յառաջիկայ Ուրբաթ, 4/17 Դեկտեմբերի 1909, առաւօտեան ժամը 10ին (Ը.Ե.), Ս. Պատարագ պիտի մատուցուի Ս. Լուսաւորչեկեղեցւոյն մէջ, ի Գատրգիւղ (Բէքմէջ թարլասը) ի հանգիստ հոգւոյն

ՅԱԿՈԲ ԷՖ. ԹԸՆԿԸՐԵԱՆԻ

ԳԱՑՄԱԴԱՄ ՍԻԼԻՎՐԻԻ

հանգուցեալ ի Սիլիվրի, Շաբաթ 21/4 Դեկտեմբեր 1909։

Եւ կը խնդրեմ որ հաճիք ներկայ գըտնուիլ սոյն կրօնական արարողութեան։

Գատրգիւղ, 28/11 Դեկտ. 1909։

Ծանօթ.— Մասնաւոր մահագդ չընդունուիներէն կը խնդրուի ներկայս իբր այն նկատել։

KOSROVITOUHT

LA VIERGE DE L'ARMÉNIE

ou

l'Eglise Naissante de l'Arménie

Միւթէհարգանը բէհապինիմիզէն՝ Բաթրիզխանէմիզ գարու քէհեասը սապգ Գեր. Մկրտիչ Վ. Աշճեան, պու քէրրէ պալէատէքի իսիմատ ֆրանսըզճա ղայէթ մուհիմմ պիր էսէր թէլէֆ իմմիշ տիր։

Լիսանը միւքէմմէլ օլան վէ թարիսճէ բէք չօղ մալիւմատը հավի պուլընան պու էսէրատ, էրմէնիլիկին, իւչինճիսասրն սօնլարընատա Խրիսթիանիզմը գապուլ իմմէսինատէն վէ էրմէնիլէրին մատտի վէ մանէվի անվալինատէն, ուսուլը հիւքիւմէթինատէն վէ զէմանը գասիմատէքի ատաթընատան պանա օլընմըշ օլուպ, միլլէթիմիզ անվալցէ մէշղուլ օլան պիր չօղ էճնէպի, հաթթա միլլէթիմիզ էրպապը մէրագընա մուճիպը իսթիֆատ տիր։

Աշճեան Վ., իչպու էսէրինի, թա իլք սահիֆէսինատ կէօրիւլտիկիւ վէճճէ, Բաբա հազրէթլէրինին էլնէվմ Տէրիսատէթ վէքիլի Մանսէնեար Վիչէնցո Սարտի ճէնռապլէրինէ իհտա էյլէմիշ տիր։ Միւմայէյէ ղայեուբ վէ սահիպի իգթիսատ վէ մալիւմաթ վարդապետի, իչպու թէլէլիֆինատէն տօլայը թէպրիք իտէրիզ։

ԱՏԱՆԱՏ. ՍԷՑԼԱՊԶԷՏԷԿԵԱՆԸ ՄԷՆՖԱԱԹԸՆԱ. ՕԼԱՐԱԴ,

Գալաթատա Սէն-Պէնուա մէքթէպինէ բազար կիւնիւ էօյլէսէն 2½ սաաթ ասնրա, թարիխ վէ իլմի ասարը աֆիգա մուալիմի հիւրմէթլու Բէր Տըլարիւ թարաֆընատան, Խրիսթիանլըղընի իպթիսաի թէէսսիսինատէ քի սէնասաթլարա վէ Բօմանընը զէմմինի ալթընա սահր պիր գանֆէրանս իճրա իտիլէճէք տիր։ Իրայէ օլունաճադ ըէսիմէր, էսէրլէր վէ ալեամ ու էտէվամը սանսիյէ վէ սարէ, էլէքթրիգ զիեասըյա էնզարա թագսիմ օլունաճադ տըր։

Կէրէք մագսէտը ալի վէ կէրէք գանֆէրանսըն էհէմմիյէթի հասէպիյէ։ Ատատէ Մագէյնէ ազիմէթլէ, նութգը Հիւմանիւնն տրիգէի ճէվապիյէսինի խաքիրայը Շանանէյէ թագսիմ իյէմիշ տիր։

Մէհլիսի միւքէլլանընը բազար կիւնքի իճթիմարնատա, Ատանա պէլէտիյէսինին քիրալըգ խանէլէր ինչա իթմէք իւզրէ 30,000 լիրա խսթիգրազ ագտ իթմէսինէ տահր պիր մատտէյի գանունիէ թանզիմ օլունուպ, Մէհլիսի մէպուսանա կէօնտէրիլմէսինէ, վէ Շէհիր էմանէթինին 1 միլեօն լիրա խսթիգրազընը պիր ան էվվէլ թատիգ իտիլմէսի իչին, Մէհլիսի մէպուսանա թէզքիրէ եազըլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Տիւն Իթալիա, Ֆրանսա, Ավսթրիա վէ Իրան սէֆիրլէրի՝ սատրազամ վէ խարիճիէ նազրերը քաշալար, վէ Ռուսիա սէֆիրի՝ խարիճիէ նազրերը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Մէարիֆ նազրերը Նայիլ պէյին խսթիֆա իթտիկի սէօյլէնիեօր։

Բանկալթի, Շիլի վէ Սինէմքէօյ սէմթլէրինին Լիւքս լամպալարրյա թէնվիրինէ պէլէտիճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Թագսիմ, Նիշան-թաշը վէ Տօլմապաղչէ արասընտա պուլունան սէպզէվաթ պաղչէլէրի սաթրն ալընարագ, ուսմանի պիր պաղչէ հալինէ իֆրազ իտիլմէսինէ, վէ օրալարըն վէ Շիշլինին էհալիսինէ գօյալըգ օլմագ իւզրէ Տօլմապաղչէ Կազիանէսի եանընտան Նիշան-թաշընա գատար պիր տէմիր հօլը ինչասընա տահր Շէհիր էմանէթի՝ ճէմիյէթի ուսումիէյի պէլէտիյէ պիր լահիա թագտիմ իթմիշ տիր։ — Թէբէ-պաշը պաղչէսինատէ պէօյիւք պիր թէաթրօ վէ պիր լօգանթա ինչասը՝ ճէմիյէթի մէզքիւրէտէ միւզաքէրէ իտիլմիշ տիր։ Ճէմիյէթ, օլ պապտէքի խարիթալարըն թէպգիգիյէ քէնտիսինէ թագտիմինի վէ օնատան սօնրա ինչասթը մէզքիւրէյի միւզէատէյէ զօյմայը գարարլաշտրմըշ տըր։ —Պէյօղլը ուսումխանէլէրինին Եըլտըզ ճիվարընա նագլի թէքլիֆի՝ ճէմիյէթէճ գապուլ օլընմամըշ տըր։

Բէյնէլօքի իսմինատէ պիր տէլլալ գարը իլէ Դալաթատա պիր օթէլի վէ պիր նէհուտի, 15 երքէք վէ 13 գըզ չօճուգլարը պիլիզթալ, Պէյրութատա ուսումխանէլէրէ սախտըգլարը իչին տէրտէսթ իտիլմիշլէր տիր։ Հագգլարընատա թանգրգաթ իճրա օլունուեօր։

Բազար կիւնիւ թագսիմ թալիմխանէսինատէն մաքինատրյա՝ ուչաճազը՝ պիր հաֆթատան պէրու իլան իտիլէն Մ. Պէէրիօ, վագտա 30,000 գատար սէյրճի հազրը պուլընտըղը հալտէ, սահթ 11ատէ ուչմըշ իսէ տէ, թաթավլանըն ալթ թարաֆընա գատար կիտէպիլիպ, օրատա պիր էվվէ չարբտըգտան սօնրա, մաքինատը գըբրլարագ, էվլին պաղչէսինէ տիւշմիշ վէ գօլը վէ վիճուտինին պագը թարաֆը խայրիճէ բէնճիտէ օլմըշ տըր։ Միւմայէյէ՝ սէտիա իլէ Ֆրանսըզ խասթախանէսինէ նագլ օլընմըշ տըր։

Պէրրի վէ պարի մուհիմմաթ տէրօլարընը իքմալի վէ 1նճի, 2նճի վէ 3ունճիւ օրտուլարընը լէվազիմի իչին, Եվրոբա ֆապրիգալարընա քիւլլիյէթլի մուհիմմաթը հարպիէ սիբարըշ իտիլմիշ տիր։

Գուստ միւթէսարրըֆը Սիւպկի պէյին խսթիֆա իթտիկի բրվայէթ օլունուեօր։

Պիր Ալման զըրիրը իլէ պիր Ինկիլիզ զըրիրը կէչէնտէ Մէրսին լիմանընա վասրլ օլմուշլար տըր։

Հոչում ճիվարընատա ասքերի Օսմանիէ իլէ Արապլար պէյնինատէ չէտիա պիր միւսատէմէ վուգու պուլուպ, Արապլարտան բէք չօղ թէլէֆաթ օլտուղը, վէ պիր չօղլարըն տա էսիր թութուլտըղը Հիւսէյնատան իչար օլունմըշ տըր։

Իզմիր ճիվարընատա Մ. Բաթէրսընը օղլունը տաղա աշրմաեա թէչէպպիւս իթմիշ վէ գավասընը էօլտիւրմիշ օլան 5 նէֆէր Ռուս՝ իտամ վէ ատիկէր 4 քիշի տէ քիւրէք ճէվասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1 Դեկտեմբեր 1909

	Ղ.	Բր.
Թէվֆիգ իսմիմիշ էսհ. ուս.	103	2—
Ռումելի շըմէնտըֆէրի Ֆը.	216	25
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	55
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	7	5

Միւտիրը մէսուլը ղազէթա
ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷԱՆԷ
Պէյօղլուճա, Թագսիմ ճադէսիճէն. 56

ԱՏԱՆԱՏ. ԱՍԼԱՆԼԱՐ

Նոյ. 28աէ 15 վէ իրթէսի կիւն 11 քիշի Ատանատա ասըլմըշ տըր։ Տիւն 9 քիշի տանա ասըլմըշ տըր։ Պու ասրլանլար իչինատէ Քիպարզատէլէր իլէ հէմբալարը վէ պիր Իսլամ գարբոբ պուլունմըշ տըր։ — Պունատան պէօյէ Ատանանընը գըթալը սէպպիյէ իտամա մահքիւմ օլաճազլարընը ճէզասը՝ միէպպէտ քիւրէկէ թանվիլ օլունաճաղընը «Թանին» եազըեօր։

ՄԻԽԹԷՖԵՐԻԳ ՄԱԼԻՄԱԼԹ

Տիւն Մէհլիսի մէպուսան բէյիսի Ահմէտ Բիզա պէյ, Էլ-Պուսթանի էֆ., Միւֆիտ վէ Բուհի էլ-Հալիտի պէյլէր իլէ պիրլիքտէ Մապէյնէ ազիմէթլէ, նութգը Հիւմանիւնն տրիգէի ճէվապիյէսինի խաքիրայը Շանանէյէ թագսիմ իյէմիշ տիր։

Մէհլիսի միւքէլլանընը բազար կիւնքի իճթիմարնատա, Ատանա պէլէտիյէսինին քիրալըգ խանէլէր ինչա իթմէք իւզրէ 30,000 լիրա խսթիգրազ ագտ իթմէսինէ տահր պիր մատտէյի գանունիէ թանզիմ օլունուպ, Մէհլիսի մէպուսանա կէօնտէրիլմէսինէ, վէ Շէհիր էմանէթինին 1 միլեօն լիրա խսթիգրազընը պիր ան էվվէլ թատիգ իտիլմէսի իչին, Մէհլիսի մէպուսանա թէզքիրէ եազըլմասընա գարար վէրիլմիշ տիր։

Տիւն Իթալիա, Ֆրանսա, Ավսթրիա վէ Իրան սէֆիրլէրի՝ սատրազամ վէ խարիճիէ նազրերը քաշալար, վէ Ռուսիա սէֆիրի՝ խարիճիէ նազրերը իլէ միւլագաթ իթմիշլէր տիր։

Մէարիֆ նազրերը Նայիլ պէյին խսթիֆա իթտիկի սէօյլէնիեօր։

Բանկալթի, Շիլի վէ Սինէմքէօյ սէմթլէրինին Լիւքս լամպալարրյա թէնվիրինէ պէլէտիճէ գարար վէրիլմիշ տիր։

Թագսիմ, Նիշան-թաշը վէ Տօլմապաղչէ արասընտա պուլունան սէպզէվաթ պաղչէլէրի սաթրն ալընարագ, ուսմանի պիր պաղչէ հալինէ իֆրազ իտիլմէսինէ, վէ օրալարըն վէ Շիշլինին էհալիսինէ գօյալըգ օլմագ իւզրէ Տօլմապաղչէ Կազիանէսի եանընտան Նիշան-թաշընա գատար պիր տէմիր հօլը ինչասընա տահր Շէհիր էմանէթի՝ ճէմիյէթի ուսումիէյի պէլէտիյէ պիր լահիա թագտիմ իթմիշ տիր։ — Թէբէ-պաշը պաղչէսինատէ պէօյիւք պիր թէաթրօ վէ պիր լօգանթա ինչասը՝ ճէմիյէթի մէզքիւրէտէ միւզաքէրէ իտիլմիշ տիր։ Ճէմիյէթ, օլ պապտէքի խարիթալարըն թէպգիգիյէ քէնտիսինէ թագտիմինի վէ օնատան սօնրա ինչասթը մէզքիւրէյի միւզէատէյէ զօյմայը գարարլաշտրմըշ տըր։ —Պէյօղլը ուսումխանէլէրինին Եըլտըզ ճիվարընա նագլի թէքլիֆի՝ ճէմիյէթէճ գապուլ օլընմամըշ տըր։

Բէյնէլօքի իսմինատէ պիր տէլլալ գարը իլէ Դալաթատա պիր օթէլի վէ պիր նէհուտի, 15 երքէք վէ 13 գըզ չօճուգլարը պիլիզթալ, Պէյրութատա ուսումխանէլէրէ սախտըգլարը իչին տէրտէսթ իտիլմիշլէր տիր։ Հագգլարընատա թանգրգաթ իճրա օլունուեօր։

Բազար կիւնիւ թագսիմ թալիմխանէսինատէն մաքինատրյա՝ ուչաճազը՝ պիր հաֆթատան պէրու իլան իտիլէն Մ. Պէէրիօ, վագտա 30,000 գատար սէյրճի հազրը պուլընտըղը հալտէ, սահթ 11աէ ուչմըշ իսէ տէ, թաթավլանըն ալթ թարաֆընա գատար կիտէպիլիպ, օրատա պիր էվվէ չարբտըգտան սօնրա, մաքինատը գըբրլարագ, էվլին պաղչէսինէ տիւշմիշ վէ գօլը վէ վիճուտինին պագը թարաֆը խայրիճէ բէնճիտէ օլմըշ տըր։ Միւմայէյէ՝ սէտիա իլէ Ֆրանսըզ խասթախանէսինէ նագլ օլընմըշ տըր։

Պէրրի վէ պարի մուհիմմաթ տէրօլարընը իքմալի վէ 1նճի, 2նճի վէ 3ունճիւ օրտուլարընը լէվազիմի իչին, Եվրոբա ֆապրիգալարընա քիւլլիյէթլի մուհիմմաթը հարպիէ սիբարըշ իտիլմիշ տիր։

Գուստ միւթէսարրըֆը Սիւպկի պէյին խսթիֆա իթտիկի բրվայէթ օլունուեօր։

Պիր Ալման զըրիրը իլէ պիր Ինկիլիզ զըրիրը կէչէնտէ Մէրսին լիմանընա վասրլ օլմուշլար տըր։

Հոչում ճիվարընատա ասքերի Օսմանիէ իլէ Արապլար պէյնինատէ չէտիա պիր միւսատէմէ վուգու պուլուպ, Արապլարտան բէք չօղ թէլէֆաթ օլտուղը, վէ պիր չօղլարըն տա էսիր թութուլտըղը Հիւսէյնատան իչար օլունմըշ տըր։

Իզմիր ճիվարընատա Մ. Բաթէրսընը օղլունը տաղա աշրմաեա թէչէպպիւս իթմիշ վէ գավասընը էօլտիւրմիշ օլան 5 նէֆէր Ռուս՝ իտամ վէ ատիկէր 4 քիշի տէ քիւրէք ճէվասընա մահքիւմ օլմուշլար տըր։

ԳԱԼԱԹԱ ՊՕՐՍԱՍԸ

1 Դեկտեմբեր 1909

	Ղ.	Բր.
Թէվֆիգ իսմիմիշ էսհ. ուս.	103	2—
Ռումելի շըմէնտըֆէրի Ֆը.	216	25
Օսմ. Սիկրթ. չիրքէթի Լ. Օ.	4	55
Տէրիս. Թրամվայ գուբ.	7	5

Միւտիրը մէսուլը ղազէթա
ԹՕԼԱՑԵԱՆ

ԻՏԱՐԷԱՆԷ
Պէյօղլուճա, Թագսիմ ճադէսիճէն. 56